

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ریاضی

چهارم دبستان

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : ریاضی چهارم دبستان - ۱۵

شورای برنامه‌ریزی : دکتر اسکوبی، باوندی، مهین جواهیری کوبائی، دکتر اسماعیل بابلیان، صفر باهمت،
دکتر محمدحسن بیژن‌زاده، میرزا جلیلی، دکتر اکبر حسنی، محسن حسام الدینی،
محمدتقی دیبانی، دکتر اسدالله رضوی، دکتر عبدالله شیدفر، دکتر محمدتقی صدر،
اسدالله صمدی، دکتر مسعود فرزان، پرویز فرهودی مقدم، دکتر رحیم کریمپور،
دکتر کاظم لالهی و محمد مقدس

مؤلفان : دکتر عبدالله شیدفر، دکتر مسعود فرزان، پرویز فرهودی مقدم و دکتر رحیم کریمپور

ویراستاران : افسانه حجتی طباطبائی، سیداکبر میر جعفری

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

طرح جلد، کارشناس هنری : بهرام شامي

تصویرگر : بهرام شامي

عکاس : زنده‌یاد مهدی محسنی آهوئی

صفحه‌آرا : معصومه چهره آرا ضیابری

ناشر : اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹۸۸۳۱۱۶۱ - ۸۸۸۳۰۹۲۶۶ ، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶ ، کد پستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وبسایت : www.chap.sch.ir

چاپخانه : شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)

سال انتشار : ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شابک ۰-۰۰۰۷-۹۶۴-۰۵-۰۰۰۷-ISBN 964-05-0007-0

یکی از فرزندان امام گفته است: «ما هر چه قدر در منزل بازی یا شلوغ می‌کردیم، امام هیچ ایرادی نمی‌گرفتند ولی اگر می‌فهمیدند کاری کرده‌ایم که همسایه‌ها اذیت شده‌اند، به شدت به ما اعتراض می‌کردند و ناراحت می‌شدند؛ بدین جهت، ما نیز سعی می‌کردیم کاری کنیم که ایشان خوشحال شوند و برخلاف میل ایشان قدمی برنداریم تا ناراحت نشوند.»

فهرست

تعریف‌های دوره‌ای / ۷۵	فاصله‌ی دو خط موازی / ۷۳	ذوزنقه / ۷۲	مثُلث قائم‌الزاویه / ۷۱	خط‌های متوازی / ۶۹	ضرب یک عدد چند رقمی در یک عدد سه رقمی / ۶۱	ضرب یک عدد دو رقمی در یک عدد دو رقمی / ۵۹	فاصله‌ی یک نقطه از یک خط / ۵۶	رسم خطی عمود بر یک خط / ۵۵	رسم خط‌های عمود بر هم / ۵۳	ضرب عددها در ده، صد و هزار / ۴۷	ضرب یک عدد چند رقمی در یک عدد یک رقمی / ۴۵	ضرب یک عدد دو رقمی در یک عدد یک رقمی / ۴۴	ضرب یک عدد یک رقمی در یک عدد یک رقمی / ۴۰	یادآوری مفهوم ضرب / ۳۸	خاصیت‌های ضرب / ۳۵	یادآوری مفهوم تقسیم / ۳۳	عدد نویسی / ۳۰	مفهوم زاویه / ۲۱	خواص جمع و تفریق – یادآوری / ۱۴	مفهوم نیم‌خط / ۱۱	مفهوم خطر / ۹	مقایسه‌ی عدها / ۶	عدد نویسی / ۲
------------------------	--------------------------	-------------	-------------------------	--------------------	--	---	-------------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------------	--	---	---	------------------------	--------------------	--------------------------	----------------	------------------	---------------------------------	-------------------	---------------	-------------------	---------------

یادآوری مفهوم تقسیم /	۸۰
تقسیم چند رقمی بر یک رقمی /	۹۸
متوازی الاضلاع /	۱۰۳
مستطیل /	۱۰۹
تقارن /	۱۱۱
مفهوم گنجایش /	۱۱۳
لوزی /	۱۱۵
مربع /	۱۱۸
تقسیم بر عدد های دو رقمی /	۱۲۲
محیط چند ضلعی ها /	۱۲۶
مفهوم بخش پذیری /	۱۴۱
یادآوری مفهوم کسر - تمرین /	۱۴۶
کسرهای مساوی /	۱۴۹
ساده کردن کسر /	۱۵۱
مقایسه کسرهای متعارفی /	۱۵۲
جمع کسرهای متعارفی /	۱۵۴
تفريق کسرهای متعارفی /	۱۵۵
تمرین های دوره ای /	۱۶۳
مساحت /	۱۶۸
واحد مساحت /	۱۶۹
مساحت مستطیل و مربع /	۱۷۰
تساوی شکل های هندسی /	۱۷۲
ارتفاع و قاعده /	۱۷۴
مساحت متوازی الاضلاع /	۱۷۵
مساحت مثلث /	۱۷۶
تمرین های دوره ای /	۱۸۱

علمان محترم داویساکی کرامی دانش آموزان و صاحب نظران می توانند نظر اصلاحی خود را درباره طلب
این کتاب از طریق نامه بنشانی تهران - صندوق پستی ۳۶۴، ۱۵۸۵۵ - کوده دسی مهروط و یا پایام نکار (Email)
ارسال نمایند.

و فهرست میرزی و تألیف کتاب، هدیه

مقدمه

هدف از آموزش ریاضی در دوره‌ی ابتدایی، علاوه بر آموزش مفاهیم ریاضی و محاسبات مورد نیاز روزمره، پرورش توانایی‌های ذهنی دانش‌آموز و ایجاد نظم فکری در اوست؛ بنابراین، به هیچ‌وجه نباید داشت آموز را به حفظ کردن قواعد ریاضی، بدون درک آن‌ها، واداشت. برای حصول نتیجه‌ی مطلوب، کتاب و شیوه‌ی آموزش آن باید بر مبنای، فعالیت دانش‌آموز تنظیم شود تا دانش‌آموز بتواند در جریان فعالیت، خود مفاهیم را فرا بگیرد، قواعد را کشف کند، در حد مناسبی به فکر کردن هدایت شود و بتواند آن‌چه را فراگرفته است، در حل مسائل پیرامونش به کار گیرد.

در تأليف اين كتاب سعى بر اين بوده است که مطالب متنوع ریاضی بر مبنای اصول علمی آموزش و پرورش و روان‌شناسی کودک، به دانش‌آموزان عرضه شود. در اين كتاب، علاوه بر ادامه و تحکیل مبحث چهار عمل اصلی، مطالب جدید مشتمل بر کسر متعارفی، مفاهیم جدیدی از هندسه و مطالب هوشی و آموزشی جنبی آمده است. همچنین، سعی شده است مطالب و بیان آن‌ها به نحوی باشد که علاوه بر ایجاد علاقه در دانش‌آموزان و تسهیل امر یادگیری، آنان را تا حدودی با کاربردهای ریاضی آشنا سازد.

این كتاب طوری تدوین شده است که داشت آموز اجرا کننده‌ی اصلی برنامه‌ی آموزش باشد. آموزش هر مطلب، ابتدا با توضیح آموزگار شروع می‌شود و سپس، داشت آموز از طریق کارهایی که خود در کلاس انجام می‌دهد، مطلب را فرا می‌گیرد؛ بنابراین، تکلیف‌های منزل داشت آموز منحصراً برای تثبیت یادگیری است و به حل کردن تعدادی تمرین عددی و مسئله محدود می‌شود.

